

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 11. 2018, čj. 31 A 156/2018-18,

takto:

I. Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

II. Kasační stížnost **se zamítá**.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Brně domáhal toho, aby byla Vězeňské službě České republiky, Věznici Rapotice, uložena povinnost vyřídit jeho žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o poskytnutí informací ohledně péče o vězněné, zejména o tělesně postižené osoby. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že povinným subjektem, a tedy správním orgánem, který zasáhl do žalobcových práv, je Vězeňská služba České republiky se sídlem v Praze. Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. shledal, že místně příslušným soudem k projednání žalobcovy věci je Městský soud v Praze, a proto mu věc postoupil.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost. Nesouhlasí s postoupením věci Městskému soudu v Praze, protože za povinný subjekt považuje Věznici Rapotice, jejíž sídlo se nachází v obvodu Krajského soudu v Brně. Postavení povinného subjektu stěžovatel přisuzuje věznici na základě § 4 zákona č.

555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky (dále jen „zákon o vězeňské službě“), podle něhož je ředitel věznice oprávněn činit za vězeňskou službu právní úkony.

[3] Stěžovatel dále požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů a o osvobození od soudních poplatků. K této žádosti NSS sděluje, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Usnesení o postoupení věci nepochybně je takovým procesním rozhodnutím. Stěžovatele tedy netíží poplatková povinnost. Obdobné závěry dovodil rozšířený senát v citovaném rozhodnutí i ve vztahu k povinnosti být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Jinými slovy, v případě stěžovatele není potřeba trvat ani na doložení zastoupení advokátem, jelikož je zřejmé, čeho se kasační stížností domáhá.

[4] Žalovaná má za to, že kasační stížnost je nedůvodná. Podle jejího názoru jsou dle zákonné úpravy a judikatury jednotlivé věznice organizačními jednotkami Vězeňské služby České republiky a zákon jim v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc nezakládá, a proto tyto jednotky nemohou získat postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Otázkou místní příslušnosti soudů k projednání žalob týkajících se žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, které byly směřovány na Vězeňskou službu České republiky, resp. jednotlivé věznice, se soud již zabýval, a to mj. v řízeních zahájených z podnětu stěžovatele (např. ve věcech sp. zn. 4 As 269/2018 a sp. zn. 9 As 400/2018). Stěžovateli jsou tedy závěry NSS k této otázce známy, proto je soud nyní jen stručně shrne.

[7] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. je k řízení místně příslušný zpravidla ten soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Podstatou této věci je určit správní orgán, který je povinen zabývat se stěžovatelovou žádostí o informace, a je tedy tzv. povinným subjektem.

[8] Za správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze považovat orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobu nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Organizační složka správního orgánu může být správním orgánem rozhodujícím v prvním stupni pouze tehdy, pokud jí právní předpis svěří určité samostatné rozhodovací pravomoci (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2008, čj. 3 Ans 8/2008-84).

[9] Pokud však zákon nevymezuje organizačním složkám správního orgánu, který je nadán celostátní působností, tedy vnitřním organizačním jednotkám, samostatnou

pokračování

rozhodovací pravomoc, nemohou takové organizační jednotky získat postavení správního orgánu podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Místní příslušnost soudu se v takových případech bude řídit sídlem správního orgánu s celostátní působností, nikoli sídlem jeho vnitřní organizační jednotky (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2012, čj. 6 Ads 15/2011-143, nebo také usnesení NSS ze dne 28. 11. 2012, čj. Nad 81/2012-71, č. 2803/2013 Sb. NSS).

[10] Věznice jsou podle § 1 odst. 4 zákona o vězeňské službě organizačními jednotkami vězeňské služby jakožto orgánu státní správy s celostátní působností. Jelikož jim žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc, nelze je pro účely určení místní příslušnosti soudu považovat za správní orgán. Krajský soud v Brně proto správně dospěl k závěru, že správním orgánem, povinným projednat stěžovatelovu žádost o informace není Věznice Rapotice, ale Vězeňská služba České republiky se sídlem v Praze. K projednání stěžovatelovy žaloby je proto podle přílohy č. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, místně příslušný Městský soud v Praze.

[11] NSS proto zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[12] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalované nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu